

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри теорії і методики
фізичного виховання



підпис

Ю. В. Юрчишин

«26» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої
освіти факультету фізичної культури

спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)

предметна спеціальність 014.11 Середня освіта (Фізична культура)

освітньо-наукова програма «Середня освіта (Фізична культура)»

кваліфікація: Доктор філософії середньої освіти (Фізична культура)

мова навчання українська

2025-2026 навчальний рік

Розробники програми:

Іван СТАСЮК, декан факультету фізичної культури, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

Геннадій ЄДИНАК, професор кафедри теорії і методики фізичного виховання, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор

Леся ГАЛАМАНЖУК, завідувач, професор кафедри теорії та методик дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор

Юрій ЮРЧИШИН, завідувач, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання

Протокол № 14 від “26” серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної
програми



Геннадій ЄДИНАК

підпис

Зміст робочої програми практики

Вступ

Мета практики

Завдання практики

Компетентності, які мають бути сформовані у аспіранта під час проходження практики

Терміни проходження практики

Бази практики

Організація проведення практики

Зміст практики

Індивідуальні завдання

Перелік документів, які веде аспірант під час практики і подає на кафедру після завершення

Обов'язки аспіранта на практиці

Обов'язки керівників практики від кафедри

Правила техніки безпеки

Вимоги до звіту про практику

Критерії оцінювання результатів практики та визначення рівня сформованості компетентностей

Порядок підбиття підсумків практики

Література

ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

ВСТУП

Робоча програма практики розроблена на основі Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, Концепції організації та проведення всіх видів практик здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на засадах компетентнісного та інших нормативно-правових актів у галузі освіти.

Науково-педагогічна практика є невід'ємною складовою освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо- наукового) рівня вищої освіти зі спеціальністю 014 Середня освіта (Фізична культура), 014.11 Середня освіта (Фізична культура) (за предметними спеціальностями) освітньо-наукова програма «Середня освіта (Фізична культура)» за якою здійснюється підготовка здобувачів освітнього ступеня доктор філософії у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України №507 від 03.05.2024) та від 12.01.2022 № 44 «Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», положень Університету «Про організацію освітнього процесу», «Про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії і доктора наук», «Про практичну підготовку здобувачів вищої освіти» та інших, стандартів вищої освіти та освітньо-наукових програм (ОНП) з певних спеціальностей і організовується випусковими кафедрами Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Практика як форма фахової підготовки, передбачає набуття здобувачами вищої освіти професійних знань, і практичних навичок науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти, досвіду самостійної роботи з викладання фахових дисциплін. Практика спрямована на формування загальних та фахових компетентностей здобувачів, закріплення знань, отриманих під час теоретичного навчання, удосконалення практичних навичок і вмінь за певною спеціальністю.

Мета практики – практики полягає у закріпленні, поглибленні й узагальненні теоретичних знань, здобутих аспірантами під час навчання в аспірантурі за певною ОНП, освоєння теорії і методики викладацької діяльності та набуття практичних навичок з організації та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у закладах вищої освіти (ЗВО).

Завданнями практики є формування здатностей та умінь, спрямованих на:

- застосування інноваційних форм, методів, засобів, технологій навчання;
- здійснення викладацької діяльності у ЗВО тощо;
- створення вправ, комплексних та тестових завдань для поточного і підсумкового контролю результатів навчання;
- розроблення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;
- виконання самостійних наукових досліджень і керівництво студентською науковою роботою;
- прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах професійної діяльності.

Керівництво практикою: кафедра теорії і методики фізичного виховання, кафедра спорту і спортивних ігор.

Згідно графіку навчального процесу навчальних планів практики мають таку тривалість і терміни проведення

Вид практики	Семестр	Терміни проведення за графіком навчального процесу	Форма підсумкового контролю
Денна та заочна форма здобуття освіти			

Науково-педагогічна практика	6	4 тижні	Диференційований залік
------------------------------	---	---------	------------------------

Компетентності, які мають бути сформовані у аспірантів під час проходження практики

Відповідно до ОНП спеціальності:

Загальні компетентності :

ЗК 02 Здатність абстрактно мислити, здійснювати дієвий пошук, критичний аналіз і синтез наукової інформації з різних джерел.

ЗК 06 Здатність застосовувати у науковій і освітянській діяльності інформаційні та комунікаційні технології (передусім бази даних, інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення).

Спеціальні компетентності:

СК 01 Здатність демонструвати педагогічні майстерність і техніку при реалізації професійних умінь (навичок), використанні методів передачі наукових знань із дотриманням студентоцентрованого підходу в освітньому процесі майбутніх фахівців із фізичної культури за спеціальністю А4 Середня освіта, а також академічну доброчесність під час усієї науково-педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, наукових установах

СК 03 Здатність використовувати сучасні концептуальні ідеї і положення, методологічні підходи, методи, інструментарій для проведення досліджень з фізичної культури у системі загальної середньої освіти на теоретичному та емпіричному рівнях. СК 04 Здатність виявляти, конкретизувати і розв'язувати проблеми дослідницького характеру у питаннях фізичної культури в системі загальної середньої освіти, забезпечуючи якість проведених досліджень і дотримання правил академічної доброчесності

СК 06 Здатність визначати і враховувати під час реалізації різних форм фізичної культури психофізіологічні особливості дітей для посилення мотивації, формування позитивної самооцінки, я-ідентичності, ціннісного ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя і (психологічна)

СК 07 Здатність саморозвиватись і розвивати освітню діяльність з фізичної культури у системі загальної середньої освіти з урахуванням вітчизняного та

міжнародного досвідів.

СК 08 Здатність здійснювати підготовку текстів наукових і навчальних, методичних видань для забезпечення наукової діяльності та освітнього процесу здобувачів вищої освіти та фахівців із фізичної культури, передусім у загальній середній освіті та дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПРХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

ПРН 01 Мати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями, що необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, а також розширення, інтерпретації, критичної переоцінки вже існуючих знань і професійної практики з фізичної культури у системі загальної середньої і вищої освіти.

ПРН 02 Застосовувати сучасний інструментарій, технології пошуку і когнітивні спроможності в опрацюванні й систематизації інформації, зокрема одержаної за допомогою методів математичної статистики, для опрацювання вже наявних і отримання нових знань, умінь (навичок).

ПРН 03 Синтезувати нові та комплексі ідеї, спираючись на розуміння та практику застосування у дослідницькій і викладацькій діяльності загальних методології, принципів і методів наукових досліджень.

ПРН 06 Застосовувати сучасні інструменти, технології знаходження й опрацювання інформації спеціалізованих баз даних за допомогою інформаційних систем, інших електронних ресурсів, спеціалізованого програмного забезпечення, передусім для статистичних методів аналізу даних великого обсягу та/або складної структури.

ПРН 07 Володіти професійними вміннями, навичками та педагогічною майстерністю, технікою передачі знань з фізичної культури здобувачам вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Фізична культура) у закладі вищої освіти з дотриманням студентоцентрованого підходу.

ПРН 09 Використовувати при формулюванні й перевірці гіпотез, обґрунтуванні висновків досліджень з фізичної культури в системі загальної середньої освіти належні докази, зокрема, результати теоретичного

опрацювання інформації різних джерел, дані емпіричних досліджень, опрацьованих адекватними методами математичної статистики і комп'ютерного моделювання.

ПРН 11 Демонструвати при розв'язанні комплексних проблем фізичної культури у системі середньої освіти, дотичних до неї міждисциплінарних напрямках та професійній діяльності значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічної і професійної доброчесності, основу яких становить науковий світогляд, сформований набутими концептуальними і методологічними знаннями.

ПРН 14 Володіти акмеологічними знаннями, технологічними підходами до професійного і наукового саморозвитку, передусім у напрямі критичного аналізу, розширення й переоцінювання наявних знань про фізичну культуру в закладах загальної середньої освіти різних типів та професійну практику у закладі вищої освіти на основі синтезу нових знань і досвіду (вітчизняного та міжнародного) про методи наукового пізнання, інноваційні ідеї, освітні технології, форми, засоби, методи навчання і виховання у фізичній культурі та їх обґрунтованого вибору й ефективного використання практично.

Бази практики: Практика проводиться на кафедрах Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (факультет фізичної культури) або інших вітчизняних / зарубіжних ЗВО, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти за різними рівнями зі спеціальностей, за якими навчаються здобувачі вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка і відповідають вимогам та забезпечують виконання робочих програм практик.

Організація проведення практики: наказ про проведення практики готує відділ аспірантури; безпосередню організацію, проведення практики та контроль за нею здійснює кафедра спеціальної та інклюзивної освіти. Під час настановної конференції аспіранти одержують завдання практики і методичні рекомендації до її проведення. По необхідності консультуються у керівника практики, який призначається з числа науково-педагогічних працівників кафедри спеціальної та інклюзивної освіти. По завершенні практики

проводиться підсумкова конференція.

Зміст практики

1. Участь у настановній конференції.
2. Планування власної діяльності.
- Ознайомлення з ОПП спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура), НМК дисциплін, навчальними та робочими програмами, обладнанням кафедр спеціальності.
3. Вивчення науково-методичної літератури з дисциплін, за якими передбачені лекції і практичні заняття. Відвідування та аналіз занять провідних викладачів спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура).
4. Підготовка лекцій, практичних/лабораторних занять.
5. Ознайомлення з студентами, психолого-педагогічний аналіз студентського колективу, студентського активу.
6. Читання 2-х лекцій з презентаціями.
7. Проведення практичних, лабораторних занять (4 заняття).
8. Індивідуальна робота з студентами.
9. Розробка тестів / контрольної роботи / МКР.
10. Розробка виступу для науково-методичного семінару.
11. Проведення позааудиторних заходів зі студентами.
12. Розробка завдань для практики бакалаврів.
13. Участь у засіданні кафедри.
14. Участь у науково-методичному семінарі кафедри.
15. Проведення засідання студентського наукового гуртка / проблемної групи.
16. Оформлення документації практики.
17. Захист практики, участь у підсумковій конференції.

Зміст роботи за тижнями практики			
1-й	2-й	3-й	4-й
Участь у настановній конференції	Підготовка лекцій, практичних/лабораторних занять		Участь у засіданні кафедри
Планування власної діяльності	Читання лекцій з презентаціями, їх самоаналіз		Участь у науково-методичному семінарі кафедри
Ознайомлення з ОПП спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура), НМК дисциплін, навчальними та робочими програмами, обладнанням кафедр спеціальності	Проведення практичних, лабораторних занять, їх самоаналіз		Проведення засідання студентського наукового гуртка / проблемної групи
Відвідування та аналіз занять провідних викладачів спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура),	Індивідуальна робота з студентами		Розробка завдань для практики бакалаврів
Вивчення науково-методичної літератури з дисциплін, за якими передбачені лекції і практичні заняття		Розробка тестів / контрольної роботи / МКР	
Підготовка лекцій, практичних/лабораторних занять		Розробка виступу для науково-методичного семінару	
Консультації у керівника практики, викладачів	Консультації у керівника практики, викладачів		
Ознайомлення з студентами, психолого-педагогічний аналіз студентського колективу, студентського активу.			
	Проведення позааудиторних заходів зі студентами		
			Оформлення документації практики
			Захист практики, участь у підсумковій конференції

Індивідуальні завдання (освітні компоненти і теми добираються індивідуально):

- вивчення змісту освітніх компонентів професійної підготовки у

підготовці фахівців спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура), його співвіднесення з ОПП спеціальності;

- визначення співвіднесення обов'язкових та вибіркових дисциплін у навчальних планах спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура);

- аналіз навчальних програм освітніх компонентів професійної підготовки фахівців спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура) щодо їх відповідності компетентностям, передбаченим в ОПП;

- розробка планів лекційних занять;

- розробка презентацій з конкретних тем освітніх компонентів професійної підготовки;

- розробка планів і змісту практичних, лабораторних занять; - добір методів навчання до певних тем з дисциплін спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура);

- розробка завдань для різних видів практики бакалаврів;

- розробка фрагментів контрольних і самостійних робіт, екзаменаційних білетів, тестів з спеціальної педагогіки;

- розробка завдань для самостійної роботи студентів з освітніх компонентів спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура);

- розробка виступів для науково-методичного семінару;

- розробка позааудиторних заходів зі студентами;

- розробка змісту засідання наукового гуртка;

- підготовка науково-методичного семінару кафедри.

Перелік документів, які веде аспірант під час практики і подає на кафедру після завершення:

1. Індивідуальний план роботи, затверджений методистом від фахової кафедри.

2. Тексти 2 лекцій з презентаціями.

3. Розробки двох практичних / лабораторних занять.

4. Виступ на науково-методичному семінарі кафедри (протокол методичного семінару).

5. Тести / завдання контрольної роботи / завдання МКР).

6. План позааудиторного заходу з студентами.
7. Розробка засідання наукового гуртка / проблемної групи.
8. Щоденник практики.
9. Звіт практиканта за визначеною формою, оцінений керівником практики.
10. Характеристика практиканта, написана керівником і засвідчена печаткою навчального закладу.

При оформленні документації аспірант використовує в якості зразків НМК дисциплін кафедри, протоколи засідань кафедри, протоколи науково-методичних семінарів, плани роботи наукових гуртків / проблемних груп, плани виховної роботи кафедри і факультету.

Аспірант дотримується вимог до документації, передбачених Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, Положення про навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. URL: <https://drive.google.com/file/d/1L8T1Twkwn4hvUilKktIQB946p5RhRqCX/view>

Обов'язки аспірантів на практиці

Відповідно до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка аспіранти повинні:

- до початку практики пройти в Університеті інструктаж з охорони праці;
- до початку практики отримати від керівника практики від кафедри направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник, індивідуальне завдання) та консультації щодо оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- якісно та у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вивчити правила охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії

та внутрішнього розпорядку і суворо дотримуватись їх;

- відповідати за виконану роботу та її результати;
- вести щоденник практики;
- своєчасно виконати програму практики, подати звіт та захистити його у терміни, визначені наказом.

Обов'язки керівників практики від кафедри

Відповідно до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка керівник практики від кафедри призначається наказом ректора відповідно до навчального навантаження науково-педагогічних працівників.

Керівник практики аспірантів від кафедри:

- контролює кількість а, які проходять практику; розробляє тематику індивідуальних завдань на практику, що сприяють формуванню компетентностей та видає їх аспірантам;
- узгоджує з керівником практики від бази практики індивідуальні завдання з урахуванням особливостей бази практики;
- до початку практики проводить із аспірантами інструктаж з безпеки життєдіяльності та охорони праці, оформляє відповідні документи;
- бере участь у розподілі аспірантів за місцями практики;
- бере участь у настановних інструктивних нарадах та підсумкових конференціях з питань практики;
- відстежує своєчасне прибуття аспірантів до місць практики;
- здійснює контроль за виконанням програми практики та строками її проведення;
- забезпечує спільно з керівником практики від бази практики високу якість її проходження згідно з програмою;
- контролює забезпечення необхідних умов праці, організації побуту аспірантів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;

- надає методичну допомогу аспірантам під час виконання ними індивідуальних завдань, перевіряє робочу документацію;
- надає методичну допомогу аспірантам при підготовці до проведення занять, відвідує та оцінює залікові заходи, аналізує їх;
- проводить консультації щодо опрацювання зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику;
- інформує аспірантів про порядок подання звітів про практику та їх захисту;
- перевіряє звітну документацію здобувачів вищої освіти;
- приймає захист звітів аспірантів про практику в складі комісії, оцінює результати практики аспірантів, виставляє оцінки у залікові книжки;
- здає звіти аспірантів про практику на кафедру;
- готує звіт про проведення практики.

Правила техніки безпеки

Аспірант виконує правила внутрішнього розпорядку закладу та правила техніки безпеки відповідно до вимог Інструкції №II-26 з охорони праці для асистента викладача, з якими ознайомлюється на настановній конференції (додається до робочої програми).

Вимоги до звіту про практику

Звіт має містити відомості про виконання аспірантом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, розділи з охорони праці та техніки безпеки, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Вимоги до оформлення звіту повідомляються аспірантам на настановній конференції.

Критерії оцінювання результатів практики та визначення рівня сформованості компетентностей:

1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, зокрема, викладацької діяльності.

2. Сформованість педагогічної майстерності аспіранта, загальна та мовленнєва культура, ораторське мистецтво.

3. Здатність до самостійного пошуку, оптимального вибору традиційних та інноваційних засобів, прийомів, форм і методів навчання, освітніх технологій.

4. Розвиток педагогічного мислення, вміння вивчати досвід колег, здатність до самоаналізу, об'єктивної самооцінки всіх видів професійної діяльності, власна професійна компетентність.

5. Характер міжособистісних стосунків, які склалися у практиканта з студентами, здатність до особистісно-орієнтованого спілкування.

6. Активність, мобільність у процесі виконання завдань практики, здатність до професійного саморозвитку.

7. Рівень науково-теоретичної підготовки з дисциплін спеціальності, вміння використовувати знання з різних дисциплін у процесі підготовки та проведення лекційних і практичних занять, самостійної і наукової роботи з студентами, адекватність і повнота оперування ними тощо.

8. Здатність брати участь у організації науково-педагогічної роботи профільної кафедри, знання та розуміння принципів організації роботи профільної кафедри.

9. Розвиток вміння створювати власні науково-педагогічні твори за профілем кафедри.

10. Здатність забезпечувати освітній процес підготовки фахівців спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура).

11. Дисциплінованість та відповідальність практиканта, правильність і грамотність оформлення звітних матеріалів практики.

Підведення підсумків практики відбувається на останньому етапі практики. Звітна документація подається здобувачами вищої освіти на кафедру для перевірки упродовж трьох днів після закінчення практики. Результати практики узагальнюються публічно на звітній конференції із захисту практики, що відбувається у присутності комісії, до складу якої

входять керівники практики від закладу вищої освіти і, за можливості, від баз практики, викладачі кафедр.

Виробнича науково педагогічна практика в здобувачів вищої освіти завершується диференційованим заліком. Оцінка ставиться за виконання студентами усіх вимог програми практики та якість звітної документації на основі результатів захисту перед комісією.

Критерії оцінювання якості захисту звіту з практики

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання
Відмінно	Матеріали практики відповідають усім формальним та змістовим вимогам до їх написання, подані у встановлений термін, є оригінальним авторським доробком аспіранта. Завдання практики виконані у повному обсязі. Виступ аспіранта характеризується чіткістю, логічністю, структурованістю, високою культурою їх письмового оформлення та методичного обґрунтування. Аспірант надав чіткі, повні та ґрунтовні відповіді на запитання членів комісії під час захисту звіту з практики
Добре	Матеріали практики відповідають формальним та змістовим вимогам до їх написання, подані у встановлений термін у повному обсязі, є оригінальним авторським доробком аспіранта. Завдання практики виконані повністю, але з деякими несуттєвими помилками. Під час виступу аспірант розкриває основні методичні аспекти представлених розділів, має місце незначне порушення логічних зв'язків, неточності в аналізі матеріалів та труднощі в їх методич- ному обґрунтуванні. Аспірант надає грамотні відповіді на запитання членів комісії, але у змісті та формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо
Задовільно	Матеріали практики відповідають встановленим формальним і змістовим вимогам до їх написання, подані у повному обсязі, але пізніше встановленого терміну; матеріали практики представлені в неповному обсязі, наявні грубі помилки; аспірант не дотримувався всіх вимог до оформлення матеріалів практики та звіту. Завдання практики виконані частково. Формальний характер виступу з представленими матеріалами, не повністю сформоване вміння методичного обґрунтування відповідних елементів, низький рівень володіння практичними знаннями та уміннями. Під час відповіді на запитання членів комісії, аспірант допускає неточності та суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді.
Незадовільно	Матеріали практики своєчасно не подані або подані частково; має місце дублювання або ксерокопіювання матеріалів іншого аспіранта. Завдання практики виконані не в повному обсязі та не відповідають вимогам програми практики. Аспірант не володіє вмінням методичного обґрунтування відповід- них елементів, презентувати результати практики. Під час захисту звіту аспірант не надає відповіді на запитання членів комісії (або аспірант

	не з'явився на захист звіту у період роботи комісії).
--	---

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
		екзаменаційна	залікова
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
67-74	D (задовільно)	задовільно	
60-66	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов’язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

Підсумки практики оцінюються диференційованим заліком за 100-бальною системою.

Порядок підбиття підсумків практики

Після закінчення терміну практики аспіранти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання. Форма звітності аспіранта про проходження практики-письмовий звіт.

Письмовий звіт разом з іншими документами, що передбачені робочою програмою практики (щоденником, індивідуальним завданням, характеристикою, методичними розробками, рецензіями та ін.), подається на рецензування керівнику практики від кафедри. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики від кафедри звіт у друкованому вигляді подається на захист.

Звіт має містити відомості про виконання аспірантом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, розділи з охорони праці та техніки безпеки, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Вимоги до оформлення звіту визначаються робочою програмою практики.

Щоденник є частиною звіту аспіранта. Враховуючи специфіку проведення практики, кафедри можуть розробляти окрему форму щоденника.

Звіт підписує аспірант, підписує та оцінює безпосередній керівник від бази практики, члени комісії з захисту звітів про проходження практики.

Звітні матеріали практики аспірантів (щоденник, звіт, характеристика, відгуки тощо) зберігаються на кафедрах впродовж трьох років.

Звіт з практики захищають аспіранти в комісії, призначеній завідувачем кафедри, факультетським керівником практики. До складу комісії входять керівники практики від кафедр Університету і, за можливості, від бази практики, а також викладачі дисциплін фахової підготовки.

Комісія оцінює результати практики аспірантів у терміни, встановлені відповідним наказом про проведення практики аспірантів на базах практики в останні дні її проходження або в Університеті впродовж двох тижнів навчальних занять після завершення практики.

Підбиття результатів практики відбувається відповідно до принципів та критеріїв, передбачених робочою програмою практики. За наслідками звіту та його обговорення аспірант одержує диференційований залік.

Оцінка за практику вноситься до відомості обліку успішності аспіранта, залікової книжки/індивідуального навчального плану аспіранта за підписом голови комісії.

Аспіранту, який не виконав програму практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надано право на проходження практики повторно. Аспірант, який вдруге отримав негативну оцінку з практики, відраховується з Університету. Аспірант, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав оцінку

«не зараховано»/«незадовільно» за результатами захисту звіту з практики, відраховується з Університету за невиконання навчального плану.

Підсумки кожної практики обговорюють на засіданнях кафедри, а загальні підсумки практики - на вчених радах факультетів не менше одного разу впродовж навчального року.

**Рекомендовані навчально-методичні
джерела для студентів-практикантів:**

1. Ареф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту) : навчальний посібник для студ.навч. закл. 2-е вид. перероб. і доп. Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2001. 384 с.
2. Гозак С.В., Станкевич Т.В.Метод комплексної гігієнічної оцінки уроку фізичної культури у загальноосвітніх навчальних закладах. МОЗ України. Український центр наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи. № 17- 2011
3. Дуткевич Т.В., Конькова Т.І., Римар Л.М., Федорчук Е.І.Навчально-педагогічна практика студентів: програма і методичні рекомендації, К.-П. 2008.
4. Закон України. Про освіту. Відомості Верховної Ради України. 2017 р., стаття 380
5. Закон України.Про фізичну культуру та спорт. Відомості Верховної Ради України . 1994 р., № 14, стаття 80.
6. Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 рокуhttps://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/
7. Концепція Нової української школи.
<https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>

8. Навчальні програми з фізичної культури
http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/educational_programs/

9. Наказ Міністерства освіти і науки України, 2009 № 518/674. Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у загальноосвітніх навчальних закладах. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0772-09#Text>

10. Наказ Міністерства освіти і науки України, 2010. № 521. Про затвердження Правил безпеки під час проведення занять з фізичної культури і спорту в загальноосвітніх навчальних закладах. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0651-10#Text>

11. Наказ МОН України № 486 від 21.07.2003 р. «Про систему організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та позашкільних навчальних закладів». Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0903-03>

12. Наказом МОЗ України, МОН України N 518/674. Інструкція о распределении учащихся на группы для занятий на уроках физической культуры. Режим доступу:

http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE16789.html

13. Нова Українська школа - <https://nus.org.ua>

14. Нова Українська школа. Концептуальні засади - <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

15. Постанова Кабінету Міністрів України. Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року. 2020. №1089. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-п>

16. Рекомендації Європейського Парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_975#Text

17.Рекомендації щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки серед учнівської молоді на період до 2025 року<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0194729-21#Text1>.

18.Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В. Виробнича (педагогічна) практика студентів факультету фізичної культури на базі загальноосвітніх навчальних закладів (в умовах кредитно-модульної системи навчання) К.-П.: Аксіома, 2010. 120 с.

19.Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М., Заїкін А.В. Методики фізичного виховання різних груп населення: навчально-методичний посібник : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. 480 с.

20.Солопчук М.С., Боднар А.О., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М. Теорія фізичного виховання: опорні таблиці : навчально-методичний посібник Кам'янець-Подільський:Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 148 с.

21.Технології організації рухової діяльності: навчально-методичний посібник [колектив авторів] [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. Об'єм даних 9,7 Мб. Обл.-вид. арк. 9,4.

22. Courséра — технологічна компанія, що працює в галузі освіти <https://coursera.org>

23.Prometheus — український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів, <https://prometheus.org.ua>

24. Панчук Н. П., Потапчук С. М., Поліщук С. В. Виробнича педагогічна практика в закладах освіти: для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) освітньо-професійної програми Середня освіта (Фізична культура): навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. 92 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Титульна сторінка папки з документацією
Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

Звіт з педагогічної (викладацької) практики

Повна назва закладу – бази практики

Номер ІНПА

Галузь знань _____

Шифр і назва

Спеціальність _____

Шифр і назва

Освітня програма _____

Вид і назва

Аспіранта(ки) _____, група _____

Рік навчання

Шифр

Підпис

Прізвище, ім'я, по батькові

Кількість балів _____

Оцінка за шкалою:

інституційною _____ / ЄКТС _____

Дата

Члени комісії:

Підпис

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Підпис

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Підпис

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Кам'янець-Подільський – 2026 р.

СТРУКТУРА ЗВІТУ:

Вступ

Звіт про проходження науково-педагогічної практики повинен складатися з :

1. Титульної сторінки (додаток А);
2. Вступ (повинен містити: мету, завдання, об'єкт та предмет практики, очікувані вміння та навички побудови педагогічної майстерності);
3. Індивідуального плану проходження практики;
4. Відгуку-характеристики керівника практики;
5. Матеріали, що підтверджують виконання завдань практики в розрізі змістових модулів.
6. Висновки (короткий опис виконаних видів діяльності впродовж проходження науково-педагогічної практики та перелік набутих вмінь і навиків).
7. Список використаних джерел літератури.
8. Додатки.

(підписи у звіті ставлять) :

Здобувач вищої освіти

Прізвище, ініціали

Керівник від бази практики

Прізвище, ініціали, науковий ступінь, учене звання, посада

Керівник від кафедри

Прізвище, ініціали, науковий ступінь, учене звання, посада

ІНСТРУКЦІЯ №ІІ-26 З ОХОРОНИ ПРАЦІ

для асистента викладача

1. Загальні вимоги охорони праці

1.1. До самостійної роботи асистентом викладача допускаються особи, що мають професійну освіту, не мають медичних протипоказань за станом здоров'я, пройшли вступний інструктаж з охорони праці у інженера з охорони праці, отримали первинний інструктаж на робочому місці у завідувача кафедри теорії і методики фізичного виховання пройшли стажування під його наглядом від 2 до 14 робочих днів.

1.2. Для асистента викладача встановлюється 6 денний робочий тиждень, тривалість робочого тижня 40 годин.

1.3. Асистент викладача кафедри теорії і методики фізичного виховання повинен пройти відповідне навчання з наступною задачею іспиту і присвоєнням кваліфікаційної групи з електробезпеки.

1.4. Працювати на ПЕОМ дозволяється не більше 4-х годин на день. Після кожної години роботи необхідно робити 5-10 хвилинну перерву. Після кожних двох годин робіт необхідна 15 хвилинна перерва.

1.5. При виконанні посадових обов'язків на асистента викладача можуть впливати такі небезпечні й шкідливі виробничі фактори:

- психофізіологічне напруження;
- висока концентрація уваги;
- знижена іонізація повітря;
- статичні перевантаження;
- напруга зору.

1.6. Асистент викладача кафедри зобов'язаний:

- знати місце розміщення і наявність засобів першої медичної допомоги в навчальних аудиторіях і вміти їх використовувати в разі необхідності;
- вміти надавати постраждалим першу (долікарську) допомогу;
- в разі травмування співробітника або студента викликати «Швидку допомогу» і негайно повідомити завідувачу кафедри про кожен нещасний випадок, що трапився при проведенні навчальних занять, і вжити заходів щодо усунення причин, що викликали нещасний випадок;
- дотримуватися правил особистої гігієни.
- нести відповідальність за порушення вимог даної інструкції.

2. Вимоги охорони праці перед початком роботи

2.1. Асистент викладача зобов'язаний:

- Перевірити справність технічного обладнання, освітлення, загального вимикача напруги;

- не допускати захащення сторонніми речами проходів, виходів і підходів до загального вимикача напруги і засобів захисту;
- забезпечити безпечне розташування системних блоків, моніторів та іншої апаратури на робочих місцях.

2.2. Асистент викладача повинен ознайомити студентів з правилами експлуатації, задіяного в навчальному процесі, обладнання, звертаючи особливу увагу на охорону праці.

2.3. При будь-яких порушеннях з охорони праці в приміщенні для занять асистент викладача не повинен допускати до роботи студентів до усунення виявлених недоліків, які загрожують їхньому життю та здоров'ю.

3. Вимоги охорони праці під час роботи

3.1. Асистент викладача повинен контролювати обстановку під час занять і забезпечити безпечне проведення освітнього процесу.

3.2. Під час занять у аудиторіях повинна виконуватися тільки та робота, яка передбачена розкладом і планом занять.

3.3. Всі види додаткових занять можуть проводитися тільки з дозволу керівника або відповідної посадової особи.

4. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

4.1. При виникненні пожежі необхідно:

- негайно повідомити в пожежну частину за телефоном - **101**;
- дати сигнал пожежної тривоги для співробітників і студентів за допомогою ручних сповіщувачів, розташованих перед виходами на сходові марші;
- вжити необхідних заходів для евакуації людей і майна.

4.2. При ураженні людини електричним струмом необхідно:

- якнайшвидше звільнити людини від дії струму, забезпечивши власну безпеку, тобто виключивши контакт з відкритим ділянкою тіла потерпілого або з неізольованим ділянкою ланцюга, що під напругою;
- покласти потерпілого на тверду поверхню і оглядом визначити його стан, викликати **лікаря за тел.103**;
- якщо потерпілий в несвідомому стані, але дихання і пульс стійкі, то в очікуванні лікаря необхідно розщібнути одяг, забезпечити приплив свіжого повітря і спробувати привести його до свідомості (бризкати на обличчя холодною водою, давати понюхати нашатирний спирт);
- якщо дихання і серцебиття відсутні, то до прибуття лікаря треба негайно приступити до проведення штучного дихання і непрямому масажу серця.

4.3. Надання медичної допомоги постраждалим при нещасному випадку:

- надати першу долікарську допомогу своїми силами.
- доставити потерпілого в травмпункт поліклініки
- при необхідності викликати швидку медичну допомогу за телефоном **103**.
- організувати зустріч лікаря медичної допомоги біля входу навчального корпусу та супроводити до потерпілого.

5. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 5.1. Після заняття уважно оглянути приміщення.
- 5.2. Привести в порядок робоче місце. Прибрати журнал, зошити, посібники та ін. матеріали у встановлене місце.
- 5.3. Звернути увагу на електрообладнання і електропроводку в приміщенні (наявність травмонебезпечних факторів). Закрити вікна, кватирки, вимкнути світло.
- 5.4. Про всі недоліки і несправності повідомити завідувачеві кафедри.

